

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

42. Prima ægroti objectiuncula.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77028](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77028)

Aeternitatis Prodrömi Caput II.

59

Tab. c. 3. a. ratio probaret te. Hoc autem pro certo habet omnis, qui te co-
lit (o Deus) quid vita ejus si in probatione fuerit, coronabitur: si autem in tribulatione fuerit, liberabitur: & si in corre-
ptione fuerit, ad misericordiam tuam venire licebit. Non enim
delectaris in perditionibus nostris: quia post tempestatem tran-
quillum facis, & post lacrymationem & fletum, exultationem
infundis. Sit nomen tuum Deus Israel benedictum in secula.

Inc. cap. 6. Ergo, Beati qui nunc fletis, quia ridebitis. Vasa figuli pro-
bat fornax, & homines justos tentatio tribulationis. Agrotus
igitur ad omnem patientiam compositus dicat: Iras-
Domini portabo, quoniam peccavi ei: donec causam meam ju-
dicet, & faciat judicium meum, & educet me in lucem, videbo
justitiam ejus. Quod si divina ira tam gravis est quæ pur-
gat, quam erit gravis quæ damnat? Hanc nulla, illam vel
mediocris flectit patientia. Quapropter, mi agrote, ad
omnigenam te patientiam compone: Patientia tibi an-
*te omnia summè necessaria est. * Cibus tibi fortasse*
non sapit? Patientia: commune hoc Agrotis est, & ple-
rumque primum, eduliorum gustum non habere. Som-
nus tibi brevis & interruptus? Patientia, agroti vix un-
quam tam bene dormiunt ac sani. Dolores te urunt?
Patientia: hoc morbi proprium, hoc agrotare est. For-
tasse negligentius tibi ministratur? Patientia: agroti in
omnibus satisfacere, difficillimum. Fortasse desunt qui
recrent & solentur? Patientia: Christus Dominus con-
solator est optimus. At multa desunt, quæ necessaria vi-
dentur? Patientia: desint omnia, unica modò addit Pa-
tientia, & salva erunt omnia. Ad Carolum V. Impera-
tozem articulari morbo laborantem Elektor Brande-
burgicus Joachimus revisit, monuitque medicorum
operâ utendum. Cui Carolus: Optimum hic remedium,
inquit, est patientia. Ita prorsus: Agroti Panoplia est Pa-
tientia, hac ille se armet, & nec morbum, nec dolores,
nec mortem nimium formidabit. Cum his ille hostibus
fortiter congrederetur, & certò vincet: Nam Patientia
vincit omnia.

** Sit illud fortasse mi-*
nus elegans,
certe pru-
dens Anton,
Curvari ai-
dium est:
Non erit
clamor in
valetudi-
nario, si
patientia
fuerit in
infirmis,
& charitas
in infirmario.

Patientia
amatus
nec mor-
tem nec
dolores
timet.

§. 40. Tandem migrandum est, hospites sumus.

Cic. in Cat. Ita nostra hospitio similis. Nos in domo alienâ &
Vita nostra
hospitium
est.
Sup. cap. 5.
vers. 15. cum abeunte abire recordatio, tanquam memoria hospi-
tis unus dici præteritur. Non credis? redi post dies pau-
culos, & narra te ibi pridie hospitatum, negabit diversi-
tor, se tot supervenientibus ullius meminisse: sic fluctus
fluctum elidit, nubes nubem. Luculentissimè Augusti-
nus: Omnes, inquit, peregrini sumus. Ipse est Christianus, qui
& in domo suâ, & in patriâ suâ peregrinum se esse cognoscit.
Patria nostra sursum est, ibi hospites non erimus. Nam unus-
quisque hic & in domo suâ, hospes est. Si non est hospes, non
inde transit. Si transieturus est, hospes est. Non se fallat, hospes
est: velit, nolit, hospes est. Sed dimittit illam domum filius suus,
hospes hospitibus. Quare? Et in stabulo si esses, non alio veniente
discederes? Hoc facis & in domo tuâ. Cessit tibi locum pater
tuus, cessit filius tuus. Nec mansurus manes, nec man-
surus relinques. Si omnes transimus, aliquid quod transire non
posset, operemur: ut cum transierimus, & illò venerimus, unde
non transeamus, opera nostra bona ibi inveniamus. Quando
igitur hospites sumus, migrare non reculemus. Non est
lætiùs iter peregrino quam in patriam.

§. 41. Tertius vitæ terminus.

Iob cap. 14. Numerus mensium ejus, apud te est. Constituisi terminos
vers. 5. ejus, qui præteriri non poterunt. Quidquid agas, o ho-
Vitæ dies
homini
annumera-
ti sunt.
** De ultimo*
vita termino
sermo est.
mo, quidquid moliaris, vitæ tuæ dies jam annumerati
sunt tibi. Orbis medicos ad te convoca; Podalirios,
Machaonas, Esculapios, Hippocrates & Galenos om-
nes revivificare jube, non hi omnes vel horulam annis
tuis apponent, ultra quam velis Deus, * Pharmacopolia
exhaustas, aurum & uniones glurias, ut vitam extendas,
tamen terminos qui præteriri non poterunt, non pro-
movebis. Cautus sis, quantum velis, vitæ pericula om-

*A*nia declines, morborum principiis obstes, numerum
mensium tuorum non augebis. Optes, voveas, roges,
nihil agis; vitæ tuæ termini jam constituti sunt, nec un-
quam (quidquid resistas) præteriri poterunt. Arenam
maris tu quidem innumerabilem credis, sed & hanc
numeratam habet is, qui vitæ tuæ annos, menses, dies,
horas, momenta habuit numerata jam ab æterno. Quid
quid vel ars tua, vel industria tibi promittant, spatium
vivendi nec unico momento tibi reddent auctius. Ci-
borum tibi præstantissimorum copia sit & selectus; vini
florem bibas; nunquam labores nisi ad sanitatem; tan-
tum somni capias quantum & lex archiatrorum, & ra-
tio valetudinis possit; ad numerum & calcas & algeas,
nihilominus mortalis eris, & ubi vitæ tuæ metam (quam
Deus ab æterno prævidit) contigeris, age valedic rebus
humanis, & ad rationem reddendam te para; tribunal
te vocat. Nullam hic moram, nullas inducias, nullam
comperendinationem quære. Eundum est; ne tergiver-
sare: ratio reddenda est; ne excusa: mora omnis præcisa
est; ne dilationem postula. Numerus mensium cujusvis
hominis apud te est, o Deus: constituisi terminos ejus
qui præteriri non possunt, non possunt, non possunt.
Neque Senecam hoc latuit; Nemo, inquit, nimis citò mo-
ritur, qui victurus diutius quam vixit, non fuit. Tullius suum,
metasque dati pervenit ad eum.

Fixus est cuique terminus: manebit semper ubi positus
est: nec illum ulterius diligentia aut gratia movebit.
Lecticam tuam centum medici, sexcenti amici, mille
cognati sepiant, eorum tamen nemo juvare te potest,
unus & solus Deus potest. Actum est de re, o homo,
actum est, & quidem actum est in æternum, si tunc ho-
stem habeas Deum. Aeternum periisti, si hoc mortis
momento à Deo recessisti, aut, si prius recesseris, ad
Deum non accessisti, receptus in gratiam. Ultimum vi-
tæ tuæ momentum sententiam de te pronuntiat. Qualis
moreris, & cadis, talis resurges, talis vives in omnem
æternitatem. Ah! sapere incipe, & Deo vivere. Quidquid
agis, memento æternitatis.

Ats vel in-
dustria
spatium
vivendi
non potest
reddere
auctius,

Nulla in-
ducia
quærenda.

Consol. ad
Marciam
cap. 20.

Ultimum
vite mo-
mentum
sententiam
pronuntiat.

§. 42. Prima agroti Objectioncula.

*F*acile me ipsum solari potui cum lanus & valens fui:
facile provocabam mala absentia: ecce dolor, quem
tolerabilem esse dicebam: ecce mors, contra quam
multa animosè locutus sum:

Nunc animis opus Anea, nunc pectore firmo.
Nimirum aliud sensi cum steri, aliud nunc sentio cum
jaceo, in lectum dejectus. Extra arenam hostem lacesse-
re facile est; in hanc inferre animum illum quem extra
hanc conceperis, difficile. Mortem passim contemni-
mus, sed cum extra mortiferi teli jactum nos esse credi-
mus. At verò cum homo se in eodem cum morte circo-
conclusum vider, hostem quem spreverat, timere inci-
pit. Atque adeo aliud est, luctam meditari, aliud luctari:
illud etiam timere, hoc non nisi fortium est.

Quid ais, mi agrote, quid contra te ipsum queris?
quid pristinam eamque bonam mentem mutas? Quasi
verò pugilis sis, cum in umbrâ est, sapere, & animos al-
tos gerere; cum luctâ suâ pulverem ingreditur, desperare
& animo collabi. Bonus gladiator etiam in arenâ con-
siliū capit, etsi prius inops consilii. Quia, mi homo, &
aude: vicisti, si velis vincere; si possis non desperare. Edi-
tozem & Munerarium tuum Christum aspice te aspi-
cientem. Certaminis tui non spectator tantum est, sed Christus
& adjutor: & omnia arma quibus ipse usus, quasi manu nō tantum
tibi porrigit. At tibi illa forsitan, uti Saulis Davidi, habilia
non sunt? flagra, spinas, crucem recusas? Scutum cape
PATIENTIAM: hoc tectus eris & tutus. Cetera bono
Deo committe. Nosti illud Abrahami ad filium: DEVS
PROVIDEBIT.

Gen. c. 22.
vers. 8.

Objection-

Objectiuncula altera.

Ecce morior, qui diutius vivere poteram. Imò certe non poterat: nam si posses: puto viveres. Sed hoc dicere vis, volebam seu sperabam. Et hoc tibi crediderim, prout a iuniorum mortalium vitæ avidus, spei credulus est. Modicum vixi, ais. Quid si plus vixisses, nunquid ideo non vixisses modicum? Spatia vitæ huius imparia & incerta sunt, cuncta tamen breviter: vixit aliquis octoginta annis, quid hic quæso plus jam habet, quam qui octo? nisi forte curas, laboresque, & dolores, & fœdia ac peccata in lucro ponimus. Aut quid plus haberet si vixisset octingentis? nisi virtutes illius numeremus, non annos. Certe etiam Mathusale nongenti sexaginta novem anni, quid fuerunt nisi vapor ad modicum parens? Nullus omnino tam diu vixit aut tantum, ut non sibi modicum vixisse videatur, & est planè modicum quidquid hic vivitur: itaque si diu vivere delectat, vita illa querenda est, ubi semper vivitur, quæ etsi hic non sit, tamen hic queritur. Sed ego morior, inquis, dum bene agere cogitabam. Quid agere cogitabas, nec agebas? Sic forsitan in perpetuum cogitasses. Sunt qui bene agere semper cogitent, nunquam tamen incipiant, nunquam agant. Tu, credo, unus illorum eras. Quod si bene agere cœperas, ne dubites, quamvis boni operis finem mors prævertat, apud infallibile rerum æstimatorem nil tibi subtrahitur; integra merces tibi est, non actuum modò, sed & votorum. Bono sis animo. Rectum & breve iter ad præmium est, MOR.

Spacia huius vitæ imparia & incerta sunt.

Iacobi c. 4. vers. 15.

Mori est rectum iter ad præmium.

§. 43. Contra alias ægroti querimonia.

Ægrotum querela sunt innumera.

Epist. 78. mod.

Dolores præteritos retractare miserum est.

Prov. cap. 3. vers. 12. Inceperat enim ergo Domini ne reprobes: quia ipse vulnerat & medetur: percutit & manus ejus sanabunt. An nescis, vulnus quod à chirurgo est, medicamentum esse & initium valetudinis? Tu ergo non vulnus, sed manum vulnerantis attende, & fateberis te jam esse multò saniores (certè animo, si velis) quam cum esses sanissimus. At dolorem, inquis, gravem sentio. Quid si sentias, si illum muliebriter tuleris? Quemadmodum perniciosior est hostis fugientibus, sic omne incommodum magis inflat cedenti & averso. Sed gravis est cruciatus. Non est fortium, levia tantum tolerare. Cogita, non dicam tot centena millia fortissimorum martyrum; sed alios tibi non ignotos doloris victores. Narrat Seneca fuisse

Seneca epist. ead. 78.

Idem.

A quemdam, qui dum varices præberet excandans, legere librum perseveravit. Martyres aspici: mutilatos, lectos, laceratos, ultos, confoscos, fixos, stillantem ac guttatim mortuos vides. In hos memoriam sparge; & mirare te illis cetera simillimum, illorum tamen patientiam dissimillimam esse impatientiæ tuæ. Sed nihil, inquis, agere me sinit morbus. Itane, nihil omnino? Vide quæso: corpus tuum invalitudo tenet, non animum. Itaque, si cursor sis, tibi pedes sunt ligati; si furor aut faber, manus impeditur. Quod si animus tibi esse in usu solet, suadebis, docebis, audies, discēs, quæres, recordaberis etiam ægrotus. Quid porro? nihil agere te credis, si temperans æger sis? si ostendas morbum posse superari, vel certè sustineri. Est, sihi crede, virtuti etiam locus in lectulo. Virtuti locus est in lectulo. Habes quod agas; bene luctare cum morbo, & satis egisti.

§. 44. Ægrotus ad seipsum, contra seipsum.

Quid ago? sicine ante canos morior, nec mihi, quod aliis, conceditur, senescere? nimirum in hoc omnes errore versamur, ut non putemus ad mortem, nisi senes inclinatosque jam vergere: cum eò statim infantia, & juvenus, atque omnis nos ferat. *Ætas senectutis vita immaculata.* Senectus omnium pulcherrima est. *Proba vita.* Melius est, cani sint sensus hominis quam caput. Senectutis dotibus abundè dives est, qui coluit Deum, qui prudenter vitam instituit, qui bene vixit. Et porro gloriosius est, virtute suâ quam temporis dono fuisse. Quicumque ad extremum fati sui venerit, diu vixit, & senex moritur. Stat sua cuique dies, ad quam cum venerit, metam attingit. Sed ea vitæ avaritia est, ut, cum moriendum, omnes nobis juvenes, hoc est, immaturi ad mortem videamur, eam octogenarii senes. Sed quid frustra annorum tuorum paucitatem numeras? Deus tibi vivendi spatium scripsit in tabulis providentiæ suæ, istud tu non ampliabis. Hoc iudicium à Domino *Ecl. c. 41. omni carni; & qui supervenerit tibi, in beneplacito Altissimi: v. 6. & 7. sive decem, sive centum, sive mille anni. Non est enim in inferno accusatio vita.* In Orbe altero, nulli Deum accusant quod nullam vitam non dederit longiorem; seipsos accusant, quod vitam non vixerint meliorem. Tu igitur hoc age, & annos æternos in mente habe. Nulla est jactura punctum temporis amittere, & æternitatem lucrari. Generosissime dixit Rex Macedo: Ego me melior non atavis spatiis, sed peremittis. Tu quoque te meritis, non annorum termino, sed æternitate, quæ nullum habet terminum.

§. 45. Ægrotus ad Deum.

Deus meus, & desiderium cordis mei. Ego missellus homuncio, & vermiculus vilissimus, hic lectulo affixus jaceo, sine manuum & pedum usu: otiosus, iners, torpidus, inutilis servulus; terræ grave pondus, nullus pro te labores perfero. Desidero tamen, ô Deus, desidero tui causâ quam plurimum laborare: desidero pro te algere, aestuare, fatigari, vexari, cruciari pro te: famem & sitim, molestias pro te quam plurimas perferre, dolores pro te acerbissimos tolerare desidero.

Hoc me desiderare docuit beatus Dominicus, qui cum maximis doloribus solito gravius urgeretur, monitus est à socio, rogaret Deum mihi secum agi. Cui vir sanctus subiratus: Nisi, ait, de tuâ simplicitate mihi constaret, te protinus hinc expellerem, quod hæc dicere non veritus sis. Et mox in nudam humum se abiciens: Gratias, inquit, tibi ago, mi amantissime Deus, pro his quæ mihi dedisti perferenda. Auge dolores, multiplica cruciatus, da centum morbos: dabis etiam, far scio, simul patientiam.

Ecquid ego aliud dixero, quam hoc ipsum: Exiguum nimis est quod parior, ô Deus, his doloribus (alios, atque alios adde. Sæviore longè verbera sum meritis, quam tu mitissime Deus parcente manu infligis. Hic Domine